

CZĘŚĆ I ZAGADNIENIA OGÓLNE 17

1. Reakcje pacjenta wynikające z hospitalizacji - *Bogusław Stelcer* 19

1.1. Stres choroby i leczenia szpitalnego - zagadnienia wstępne 19

1.2. Wpływ choroby na dynamikę życia rodzinnego 20

1.3. Korzyści wtórne wynikające z choroby 23

1.4. Reakcje chorych na hospitalizację 24

1.5. Komfort i potrzeby chorego w dojrzałych latach życia 27

1.6. Podsumowanie 27

Pytania sprawdzające 28

Piśmiennictwo 28

2. Praktyczne aspekty komunikacji pielęgniarka - pacjent - *Agata Juruć* 29

2.1. Zjawisko komunikacji w opiece zdrowotnej 29

Pytania sprawdzające 38

Piśmiennictwo 38

3. Badania podmiotowe i przedmiotowe wykonywane przez pielęgniarkę

internistyczną - *Danuta Dyk* 39

3.1. Badanie podmiotowe 39

3.2. Badanie przedmiotowe 42

Pytania sprawdzające 59

Piśmiennictwo 59

4. Teoretyczne podstawy procesu pielęgnowania - *Dorota Talarska* 61

4.1. Międzynarodowa Klasyfikacja dla Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP) 63

4.2. Systematyka NANDA 64

4.3. Problemy pielęgnacyjne 68

4.4. Problemy wymagające współdziałania 69

Pytania sprawdzające 70

Piśmiennictwo 70

5. Dokumentacja procesu pielęgnowania pacjenta leczonego

zachowawczo Magdalena Strugała, Dorota Talarska 71

6. Metody i techniki stosowane przez pielęgniarkę internistyczną podczas edukacji pacjentów. Małgorzata Posłuszna~Lamperska 81

6.1. Wprowadzenie 81

6.2. Metody i formy edukacji pacjentów 84

Pytania sprawdzające 100

Piśmiennictwo 100

CZĘŚĆ II 103

ZAGADNIENIA SZCZEGÓŁOWE 103

7.1. Pielęgnowanie chorych z nadciśnieniem tętniczym 105

7.2. Pielęgnowanie chorych z zaburzeniami rytmu serca 109

7.3. Pielęgnowanie chorych z chorobą niedokrwienną serca 112

7.4. Pielęgnowanie chorych z kardiomiopatią 119

7.5. Pielęgnowanie chorych z wadami serca 120

7.6. Pielęgnowanie chorych z niewydolnością serca 122

7.7. Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami układu krążenia 129

7.8. Opieka pielęgniarstwa podczas przygotowywania pacjenta do specjalistycznych badań diagnostycznych oraz po ich wykonaniu 131

Pytania sprawdzające 133

Piśmiennictwo 133

8. Opieka pielęgniarstwa nad osobami z chorobami układu oddechowego. *Hanna*

Grabowska, Anna Małecka-Dubiela, Alicja Wierzbicka 135

8.1. Pielęgnowanie chorych z ostrym zapaleniem krtani i oskrzeli - *Hanna*

Grabowska 135

8.2. Pielęgnowanie chorych z zapaleniem płuc - *Hanna Grabowska, Alicja Wierzbicka 144*

8.3. Pielęgnowanie chorych z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc - *Anna Małecka-Dubiela, Alicja Wierzbicka 149*

8.4. Pielęgnowanie chorych z astmą oskrzelową -*Anna Małecka-Dubiela, Alicja Wierzbicka 152*

8.5. Pielęgnowanie chorych z gruźlicą -*Anna Małecka-Dubiela, Alicja Wierzbicka 154*

8.6. Pielęgnowanie chorych z rakiem płuc -*Anna Małecka-Dubiela, Alicja Wierzbicka 157*

8.7. Pielęgnowanie chorych z niewydolnością oddechową -*Anna Małecka-Dubiela, Alicja Wierzbicka 162*

8.8. Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami układu oddechowego - *Anna Małecka-Dubiela, Alicja Wierzbicka 164*

8.9. Opieka pielęgniarska podczas przygotowywania pacjenta do specjalistycznych

badzeń diagnostycznych oraz po ich wykonaniu - *Anna Małecka-Dubiela, Alicja*

***Wierzbicka* 165**

Pytania sprawdzające 171

Piśmiennictwo 171

9. Opieka pielęgniarska nad osobami z chorobami układu pokarmowego –*Dorota*

***Talarska, Magdalena Strugała* 173**

9.1. Pielęgnowanie chorych z zapaleniem i chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy 173

9.2. Pielęgnowanie chorych z chorobami zapalnymi jelit 179

9.3. Pielęgnowanie chorych z uchyłkowatością jelita grubego 181

9.4. Pielęgnowanie chorych z chorobami trzustki 184

9.5. Pielęgnowanie chorych z zapaleniem pęcherzyka żółciowego 188

9.6. Pielęgnowanie chorych z zapalnymi chorobami wątroby 190

9.7. Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami układu pokarmowego 194

9.8. Opieka pielęgniarska podczas przygotowywania pacjenta do specjalistycznych

badzeń diagnostycznych oraz po ich wykonaniu 199

Pytania sprawdzające 204

Piśmiennictwo 204

10. Opieka pielęgniarska nad osobami z chorobami układu krwiotwórczego – *Joanna*

***Owsianowska* 205**

10.1. Pielęgnowanie chorych z chorobami rozrostowymi układu białokrwinkowego 205

10.2. Pielęgowanie chorych z chłoniakiem Hodgkina i chłoniakami nieziarniczymi 213

10.3. Pielęgowanie chorych z niedokrwistością 216

10.4. Pielęgowanie chorych ze skazami krwotocznymi 220

10.5. Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami układu krwiotwórczego 225

**10.6. Opieka pielęgniarska podczas przygotowywania pacjenta do specjalistycznych
badań diagnostycznych oraz po ich wykonaniu 228**

Pytania sprawdzające 231

Piśmiennictwo 231

11. Opieka pielęgniarska nad osobami z chorobami układu moczowego – *Tomasz*

Jarosław Niewiadomski, Lidia Wiśniewska, Iwona Góralczyk 233

11.1. Pielęgowanie chorych z kłębuszkowym zapaleniem nerek 233

11.2. Pielęgowanie chorych z zespołem nerczycowym 236

11.3. Pielęgowanie chorych z zakażeniami układu moczowego 239

11.4. Pielęgowanie chorych z kamicą moczową 242

11.5. Pielęgowanie chorych z nietrzymaniem moczu 244

11.6. Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami układu moczowego 247

**11.7. Opieka pielęgniarska podczas przygotowywania pacjenta do specjalistycznych
badań diagnostycznych oraz po ich wykonaniu 250**

Pytania sprawdzające 252

Piśmiennictwo 252

12. Opieka pielęgniarska nad osobami z niewydolnością nerek – *Tomasz Jarosław*

Niewiadomski, Lidia Wiśniewska, Iwona Góralczyk 255

12.1. Pielęgnowanie chorych z ostrą niewydolnością nerek 255

12.2. Pielęgnowanie chorych z przewlekłą chorobą nerek 258

12.3. Pielęgnowanie chorych leczonych dializami 262

12.4. Wskazówki edukacyjne dla pacjentów z niewydolnością nerek 268

12.5. Opieka pielęgniarska podczas przygotowywania pacjentów do specjalistycznych

badan diagnostycznych oraz po ich wykonaniu 271

Pytania sprawdzające 272

Piśmiennictwo 273

13. Opieka pielęgniarska nad osobami z chorobami układu

wewnątrzwydzielniczego – *Katarzyna Łagoda, Katarzyna Czyżewska, Beata*

Kunikowska 275

13.1. Pielęgnowanie chorych ze schorzeniami układu podwzgórzowo-przysadkowego 275

13.2. Pielęgnowanie chorych ze schorzeniami tarczycy 283

13.3. Pielęgnowanie chorych z chorobami gruczołów przytarczycznych 291

13.4. Pielęgnowanie chorych z chorobami kory nadnerczy 295

13.5. Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami układu

wewnątrzwydzielniczego 300

13.6. Opieka pielęgniarska podczas przygotowywania pacjentów do specjalistycznych

badan diagnostycznych oraz po ich wykonaniu 301

Pytania sprawdzające 305

Piśmiennictwo 306

14. Opieka pielęgniarska nad osobami z cukrzycą – *Bogna Wierusz-Wysocka, Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz, Elżbieta Drozd-Gajdus, Joanna Stanisławska* 307

14.1. Pielęgnowanie chorych z cukrzycą 307

14.2. Edukacja pacjentów z cukrzycą 317

14.3. Podstawowe zasady leczenia insuliną 323

14.4. Badania diagnostyczne w cukrzycy 332

Pytania sprawdzające 334

Piśmiennictwo 334

15. Opieka pielęgniarska nad osobami z chorobami reumatycznymi – *Matylda Sierakowska, Teresa Radzik* 335

15.1. Pielęgnowanie chorych z reumatoidalnym zapaleniem stawów 335

15.2. Pielęgnowanie chorych z zeszywniającym zapaleniem stawów kręgosłupa 345

15.3. Pielęgnowanie chorych z toczeniem rumieniowatym układowym 350

15.4. Pielęgnowanie chorych z dną moczanową 356

15.5. Pielęgnowanie chorych z twardziną układową 358

15.6. Pielęgnowanie chorych z chorobą zwyrodnieniową stawów 364

15.7. Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami reumatycznymi 367

15.8. Opieka pielęgniarska podczas przygotowywania pacjentów do specjalistycznych badań diagnostycznych oraz po ich wykonaniu 368

15.9. Skale do oceny stopnia sprawności funkcjonalnej, jakości życia i potrzeb

edukacyjnych w chorobach reumatycznych 370

Pytania sprawdzające 373

Piśmiennictwo 373

16. Opieka pielęgniarska nad osobami z chorobami zakaźnymi – *Ewa Borowiak, Grażyna*

***Bebel* 375**

16.1. Zadania pielęgniarki wynikające z pracy na oddziale z chorym zakaźnie 375

16.2. Pielęgnowanie chorych z zakażeniami bakteryjnymi 377

16.3. Pielęgnowanie chorych z zakażeniami wirusowymi 381

16.4. Pielęgnowanie chorych z zakażeniem HIV i zespołem nabytego upośledzenia

odporności 387

16.5. Wskazówki edukacyjne dla pacjentów z chorobami zakaźnymi 393

Pytania sprawdzające 394

Piśmiennictwo 394

17. Opieka pielęgniarska nad osobami po przeszczepach – *Marianna Bulzacka* 395

17.1. Przeszczepianie narządów 395

17.2. Wskazówki edukacyjne dla pacjentów po przeszczepieniu narządu 404

Pytania sprawdzające 411

Piśmiennictwo 411

18. Usprawnianie pacjentów w wybranych schorzeniach internistycznych – *Dorota*

***Warzecha* 413**

18.1. Rehabilitacja pulmonologiczna 413

18.2. Rehabilitacja kardiologiczna 420

18.3. Rehabilitacja reumatologiczna 425

18.4. Rehabilitacja w miażdżycy tętnic kończyn dolnych 427

Pytania sprawdzające 428

Piśmiennictwo 428

19. Czynniki szkodliwe, uciążliwe i niebezpieczne w środowisku pracy pielęgniarki internistycznej wraz z podstawowymi metodami profilaktyki na stanowisku pracy – *Bartosz Bilski* 429

19.1. Podział czynników szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych i niebezpiecznych na stanowisku pracy pielęgniarki internistycznej 430

19.2. Podstawowe zasady profilaktyki przy narażeniu na czynniki szkodliwe, uciążliwe i niebezpieczne pielęgniarki internistycznej 437

19.3. Skutki zdrowotne pracy zawodowej w zawodach medycznych 441

Pytania sprawdzające 444

Piśmiennictwo 445

Test sprawdzający zdobytą wiedzę 447

[Skorowidz 456](#)